

Miniszteri üzenet

A bor képes megőrizni hagyományainkat, történelmünket, emlékezetünket. A magyar kultúra szerves része, nemzeti identitásunk évszázados hordozója. Ebben a szellemben dolgozom az agrártárca vezetőjeként, a Balatonvin Borlovagrend tiszteletbeli tagjaként és örömmel tölt el, hogy ez a gondolat vezérli a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségét is immár 30 éve.

Ez a három évtized egy rendkívül széles szakmai

összefogás eredménye. Kitűnő, idők szavát értő, kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező emberek felismerték, hogy ezen a módon is megmutathatjuk: olyan európai nemzet vagyunk, ahol a bor hatalmas nemzeti értéket jelent és a köré szerveződő közösségekben finoman összecsiszolódnak az emberi kapcsolatok. Csaknem háromezer tagja van ennek a civil szerveződésnek, amely földrajzilag szinte lefedi az egész országot. A további 8-10 ezer Borrendi Nagykövettel – akik közé magam is tartozom – talán az ország legnagyobb ilyen közössége. 22 borvidéket képviselnek, 22 féle táj karaktere

res borairól közvetítenek üzeneteket. Nem kérdés, hogy a magyar borkultúra elválaszthatatlan részei és egyben tradícióink életben tartói.

Ezek a számok egy izgalmas képet vetítenek elélni: ha megtöltenék a Hősök terét ennyi jóra való, díszes ruhába öltözött, lelkes emberrel, ez lehetne az egyik legkiemelkedőbb programja az együvé tartozásnak, amely bemutatná a magyar ember borhoz való kötődését, szeretetét.

Talán nem is olyan nehéz ezt elképzelnünk, hiszen olyan sokszínű, pezsgő életet élnek, amelyben mindig van helye a látványos eseményeknek.

Bárhol is vettem részt rendezvényeiken, mindig felemelő volt látni, hogy a magyar bor és szőlőkultúra jövőjén, az ágazat életképességén, milyen nagy ambíciókkal és kemény munkával dolgoznak. Tudom azt is, hogy ez sokkal több, mint munka: ez egy olyan misszió, amelynek köszönhetően magas minőségű magyar borainkon keresztül még többen megismerkedhetnek hazánk szőlőfajtáival és borvidékeink sokszínűségével.

Remélem, hogy hamarosan már nemcsak a múlt eredményeit vehetjük számba, hanem az elkövetkezendő évek közös munkájának terveit is. Gratulálók sikereikhez és köszönöm eddigi munkájukat!

Dr. Nagy István
agrárminiszter

Megértették az idő szavát!

A mostani lapmellékletünkben megkíséreljük - bevallottan jelzés értékekkel - felvillantani azt, milyen „történelmi” időkét élt meg a most jubiláló szervezet megalapításakor, 1988-ban, de még azt megelőzően is. Visszaemlékeznek alapítók, elsők között cselekvők, az idők szavát felismerő „történelem csinálók”. Ha visszapergetjük az időt, akkor mindenkinek van számos emléke arról, milyen jó volt együtt lenni borrendi tagként s milyen felemelő – így harminc esztendő távlatából –, hogy startnál lehettek ott! Életformává vált a rendiség és az idők folyamán sikerült úgy alakítani a szövetség sorait, hogy mindig jöttek újak és újak, egyre több helyszínen szerveződtek emlékezetes programok. Nem másért, mint azért, hogy egyszerre népszerűsítsék borvidékeik értékeit, megmutassák, mire képesek, mint vendégfogadók. Az idő múlásával kialakultak nagyon is jellegzetes, karakteres programok, számos olyan konferenciák, rendezvények, amelyek a magyar borkultúra aktuális helyzetét villantották fel, de még inkább azt, hogy ki, milyen érzelmi helyzetet villantották fel, hogy együvé tartozik. Korszakok változtak, új vezetőségekkel, elnökségekkel! Talán a legnagyobb értéke ennek a szervezetnek, hogy egyben tudott maradni 30 évet, úgy, hogy mindig gazdagította, gyarapította testületi, szellemi, borkulturális, közösség alkotó értékeit.

Éljenek a borrendek! Éljenek mindazok, akik ezt a szövetséget létrehozták, életben tartják, hogy aztán átadhassák a stafétát az utánuk jövőeknek!

Kiss Dezső Péter főszerkesztő
a Budavári Szent György Borrend alapító kancellárja

Meghívó

A Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége
2019. január 22-én ünnepli meg az alakulásának
30. évfordulóját, és ennek keretében megrendezi az
I. Kárpát-medencei Borrendek Nemzetközi Találkozóját.
A jubileumi ünnepség és gálaest helyszíne Balatonfüred,
ahol 30 évvel ezelőtt alakult meg az MBOSZ.

**A MBOSZ Elnöksége tisztelettel meghívja
a jubileumi ünnepségre**

Helyszín:
Anna Grand Hotel - Balatonfüred,
Gyógy tér 1.

Időpont:
2019. január 22. (kedd)

Program:
15-16-ig regisztráció
16-17-ünnepi köszöntők,
kitüntetések átadása
17-ünnepélyes gálaest műsorral.

Megjelenés: férfiaknak sötét öltöny,
ing, nyakkendő, hölgyeknek
alkalomhoz illő.

Kérjük zászlót hozni szíveskedjen és a
borrend szigillumának viselését.

**Borrendenként 2 fő
részvétele ingyenes**

(ünnepi gálaest, borokkal, ásványvíz,
kávé – a többi egyéni fogyasztás
helyben fizetendő)

**További résztvevők
részvételi díja:**

10.000.-Ft/fő
(max.: borrendenként +2 fő)
Kérem részvételi szándékát
2019. január 14-ig visszajelezni
szíveskedjen.

**(eva.tutorne@gmail.com,
tel: +36308467997)**

Fővédnök:
az Országgyűlés Elnöke, KÖVÉR LÁSZLÓ

Védnökök:
AGRÁRMINISZTERIUM
MAGYAR TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG
VÁROSKÖZMŰTARTÁS SZÖVETSÉGE

Küldetéstudat és alázat

A BORRENDISÉG ÉLETFORMA – vélekedik Koczor Kálmán MBOZ elnök

Maga az élet, a korunkra jellemző fokozottabb tempó jellemezte **Koczor Kálmán** MBOZ elnökkel készített interjúnk körülményeit is. Így az év végi napokban, hetekben egy gyakorló borász számára a megszokottnál is több a feladat, arról nem is beszélve, hogy fontos eseményre készül a magyar borrendi mozgalom több ezres tagsága: 2018-ra fordult az idő kereke, így megalakulásuk három évtizedes jubileumához érkezhettek. Január hónapban szervezik meg a Kárpát-medencei Borrendek Találkozóját, ehhez kapcsolódóan pedig a jubileumi Gálavacsorát Balatonfüreden. A beszélgetésre a technika segítségével került sor: telefonon válhattunk szót.

– Egy borász számára mit jelent a rend? További fogalombővítés szerint mi a véleményed a rendiségről?

– Először is a borász vagy szőlész munka, hivatás egy életre szól, olyan, mint a jó házasság. Kell hozzá **kölcsönös tisztelet, alázat, őszinteség, nyíltság**. Mindenekelőtt azonban rendkívül fontosnak tartom, ha a munka frontján és a magánéletben is rend veszi körül az embert. Nem könnyű megbirkózni persze a különböző kihívásokkal, de

törekedni kell rá. A kérdésfeltevésből arra is következtetek, hogy a borrendiséget is érinti. Egy ekkora szervezet vezetését úgy szabad csak elvállalni, **ha tisztában van az ember a képességeivel, rend van a fejében és tudja mi a legközelebbi és a távolabbra szóló lépés.**

– **Amikor még igencsak „hajnala volt” a magyar borrendi mozgalomnak, már ténykedtél, jelen voltál, később pedig megalakulhatott a Balatonvin Borlovagrend. Mi a vonzó a borrendiségben számodra, így, ennyi eltelt évtized után?**

– 1984-ben viszonylag **fiatalon kerülhettem az események sodrába** és szerencsésnek tartom magam, hogy Balatonfüredhez kötődően – már akkor fontos vezető állásban dolgoztam –, ott lehettem a kezdeteknél. Az alapítók részéről remek gondolat volt, hogy jöjjön létre a Balatonvin Borlovagrend, egy sajátos helyzetet éltünk akkor: **az alkoholt nem lehetett reklámozni**. Egy ilyen civil szervezet viszont a maga eszközeivel megtehetette. Véleményem szerint a bor nem egyszerű alkoholos ital, annál összetettebb. Harmóniája, ízekre, lelkekre ható üzenete van. A mindennapi életünk része, azt színesíti meg. A magam részéről ezt úgy fogom fel, hogy **borászként részt veszek elkészítésében**, láthatom, hogy az emberek jólesően fogyasztják. Egy borrendi kötelékben pedig mindezt átgondoltan, többféle eszközzel tudtuk képviselni és propagálni. 34 évvel ezelőtt alapító tagnak felemelő érzés volt, **nem lehetett kérdés, hogy ott legyek-e az elsők között!**

– **A mostani elnöki pozíciódban - amely szakasznak zárása a 2019-es esztendőre esik – röviden jelezd, mit tartasz a legfontosabb eredménynek és hogyan értékeled a megválasztásod időszakára eső szövetségi körülményeket?**

– Sajátos, mondhatni sorsszerű volt ez az időszak több szempontból is. A **Balatonvin Borlovagrend** elnök-nagymestereként korábban már az országos szövetség szakmai alelnökének megválasztottak, beleláthattam egy ekkora szervezet mindennapi életébe, voltak pozitív, de **voltak kifogásolható folyamatok is**. Nagymesterként már a kezdetektől fogva rendelkeztem megfelelő vezetési rutinnal és a már említett 1984-es balatonfüredi lovagrendi alapításnál szinte leraktuk a magyar borrendi mozgalom szervezeti és szellemi alapkövetit. Gondolok itt az eskü szövegére, az etikai kódexre, az avatási ceremóniára, de folytathatnám még tovább

is a részleteket. Ilyen háttérrel mertem belevágni, hogy megmérgettem magam. Dr. Terts András elnök bölcsen belátta, hogy megrendült egészségi állapota miatt nem folytathatja. Tálás Tamás alelnök volt a másik aspiráns, aki aztán a választás előtt magasabb korára való tekintettel visszalépett. Azt mondhatom, hogy **aki ilyen társadalmi tisztségre aspirál, el kell érnie bizonyos kort, elméleti és gyakorlati tudást, ismereteket és az sem baj, ha szélesebb körű szakmai-társadalmi ismeretségi körrel rendelkezik**. Röviden az eredményekről szólva elsőként a törvényesség csaknem teljes helyreállítását említeném. Második fontos momentum, hogy az elmúlt három esztendőben megpróbáltuk – elnökség és tagság – **a szövetség elismertségét szélesíteni**. Ez rendezvényekben, sajtó nyilvánosságban is „tetten érhető”. A magam részéről fontosnak tartom, hogy a borrendek, az egyes borrendi tag nyilvánosság előtt szerepel. Megjelenésével üzen. Ezért is még mindig „vesszőparipám”, **hogyan jelenünk meg egységesen, miközben egy különleges, színes tarkaságot képviselünk, díszruháinkkal, zászlóinkkal, érmeinkkel. Viszont vannak megjelenési alpnormák. E téren szépen léptünk előre, de még van tennivalónk. Ide kívánczik, hogy a csapatépítésről is szóljak**. Az elnökségre és az egyes borrendek belső életére is jellemző, hogy akadozik a fiatalítás. A jövőre nézve ez a legfontosabb teendő, valamint az, hogy bármilyen választott pozícióban, vagy tagként is azt képviselje egy borlovag, hogy **szolgálatot vállalt, félre kell tennie az egyéni érdekeket, a megszerzett tudást pedig folyamatosan gyarapítani szükséges**. Őszintén úgy érzem: a borrendiség segít abban, hogy kiteljesedettebb életet élhessünk.

– **Milyen csapatot sikerült verbuválni a szövetség mindennapi működéséhez?**

– Való igaz, egy vezetőt az is minősíti, milyen csapatot sikerült magamögé állítania. Ezen a téren is sokat léptünk előre, ebben a sors is közrejátszott, ugyanis mindjárt az elnökségem kezdeti szakaszában temettünk el négy elnökségi tagot. Ezt érzelmileg sem könnyű feldolgozni, pótlásuk pedig sürgető feladat volt. Annyit mondhatok, **jó úton járunk, de törekvéseink megvalósítása terén még sok a tennivaló...**

MBÉ

Alapítók

Kérdéseink.

- **Amikor létrehoztátok ezt a szervezetet, akkor már a magyar borrendi mozgalom létrejött. A szövetség 30 esztendeje működik szervezeti keretek között. Hogyan látod alapítóként e szervezet létjogosultságát?**
- **Véleményed szerint e három évtizednek mi a legnagyobb üzenete – sikerként?**
- **Milyen „útravalót” adnál a folytatóknak?**

**Dr. Bíró Péter alapító,
többszörös főtktár,
többszörös alelnök:**

– A borrendi mozgalom egyik alapítójaként jól láttam a fejlődést 1976 óta. Épp emiatt **javasoltam a szövetséggé történő átalakulást**, ami több szempontból is nagyon fontos volt: az egyik, hogy jogilag rendbe tettük a különböző, a mozgalomhoz jól illő, de magasabb szinthez nem megfelelő jogi háttereket. Ez a „hardver” volt, ennél fontosabb volt a szoftver: **ténylegesen ki kellett alakítani egy elképzelést arról**, mit és miért csinálunk, ill. csináljunk? 10 év után már éreztem, hogy a **mozgalmi keretek nem elegendők egy magasabb szinthez, ezért kezdeményeztem egy szövetség megalakítását** –, amit borász barátaim azonnal magukévá tettek, és sok munkával tető alá is hoztuk a Szövetséget. Ne felejtjük el, ez még a szocializmus időszakában volt, amikor már az is csoda volt, hogy mozgalomként működhattunk. Nem véletlen, hogy **mi voltunk az egyetlen kelet-európai ország, ahol egy borfogyasztást népszerűsítő civil szervezet létezhetett**, Magyarországon pedig az első borral kapcsolatos civil szervezet, amelyet azóta sok más követett, **pl. a Borakadémia**. Az elmúlt 30

év igazolta az akkori gondolatokat, elképzeléseket, és a ma, országszerte működő, számtalan, nagyrészt a szövetségbe integrálódott borrend hitelesíti az akkori megalakulást. Azt is kiemelkedő sikerként értékelem, hogy a **rendszerváltás polgári sikertörténeteinek egyike a borfogyasztás, a borkultúra presztízsének gyors kialakulása**, amihez a borrendek aktív, és az ország minden részére eljutó közszereplései biztosan jelentős mértékben járultak hozzá.

– Ezt igazolja az is, hogy – ez is a Szövetség eredményes tevékenységének következménye, hogy ma már sok egyéb gasztronómiai rend is működik, példaként követve a borrendeket.

– Az út adva van, tovább kell menni. Azt hiszem, hogy jelentősek az eredmények a borrendek számának tekintetében, de van még sok lehetőség a kulturált borfogyasztás megismertetése, elfogadtatása tekintetében. A szövetség talán nagyobb szerepet vállalhatna borrend-tagjain keresztül, hogy **egy-egy borvidéken a vendéglátóipari egységekben kiemelt helyet kapjanak az adott borvidék borai**, hogy ne csak a borászok pincéi, de a vendéglátóipar egységei is büszkén hirdessék a borvidék remekeit. Ez egy közös program révén megvalósulhatna, nem hiszem, hogy nehezebb lenne ez 2018-ban, mint 1988-ban a Szövetség tető alá hozatala.

**Dr. Bodnár Sándor korábbi
alapító alelnök,
soros elnök**

1987-ben, amikor megalakítottuk a **Tokaji Vinum Regum Rex Vinorum Borlovagrendet** az akkori politikai helyzetben ez eretnokségnek számított.

Ám okos, meggyőző érveléssel **akaratainkat megvalósíthatuk**. Elsőszámú célunk azt volt, hogy megismertessük a világ borkedvelőivel a Tokaj-hegyaljai Borvidék kitűnő borait, gasztronómiáját, több évszázados történelmi hagyományait. Magam részéről „történelmi időként” élttem meg ezt az időszakot, nagy igényességgel állítottuk össze legendánk történetét, szerveztük meg a próbatételt, csiszoltuk az eskü szövegét, készítettük a díszruhánkat, jelképeket, jelvényt, diplomát, zászlót. Kitűnő festőművészt **Cs. Uhrin Tibort** kértük fel a jelvény tűzzománcból való elkészítésére, a borrendi borát pedig **Gregus Ildikó** jelmeztervező munkáját dicséri. Számos olyan programot, nemzetközi kongresszust, találkozózt szervezhettünk meg, ami öröké emlékezetes mindannyiunk számára. Eljutottunk **Londonba, az USA-ba, Svájcba** kiemelkedő nemzetközi kongresszusokra. 2000-ben változás történt a borrend életében, amikor a **Tokaj Renaissance Egyesületbe tagozatként beléptünk**, ezt követően más szellemenben folytatódott a munka.

– A legnagyobb üzenet, hogy összefogással, közös célok kitűzésével egy új borkultúra született, erjedést indított el, beszélnek, élvezik, szeretik az emberek a borokat és mindehhez

a borrendek kovászként hozzájárulnak.

– Útravalóként a folytatónak kívánom, hogy mint egy nagy család a szeretet lelkületével még több attraktív színes, közös rendezvényt szervezzenek. Ezeken a találkozókra minél nagyobb számban vegyenek részt és ebben a felgyorsult világban próbáljanak bekapcsolódni nemzetközi kongresszusok munkájába, hogy ily módon is szolgálhassák az ország borainak jó hírverését.

**Dabasi Gábor korábbi
többszörös alelnök,
marketing bizottsági elnök**

– A Kecskeméti **Mathiász János Borrendet** 1986-ban, több mint 30 éve alakítottuk meg. Ekkor már a borrendi mozgalom már létezett Magyarországon 10 éve, mi voltunk a hatodikak az országban megalakulásunkkal! Az akkori egyesületi törvény szerint hoztuk létre, de egy nagyvállalat állt mögöttünk: nevezetesen a Kecskeméti, az ország egyik legnagyobb pincegazdasága. Ebből a szakmai körből, dolgozókból alakult ki az indító jeles csapata! A fő cél a **hagyományok ápolása, a helyi értékek őrzése, a kulturált borfogyasztás népszerűsítése** mellett a **helyi borok**, ezen belül is

Alapítók

a Kecskeméti termékeinek a népszerűsítése volt. (Megjegyzem pontosan tudta az akkori vezetés, hogy ennek milyen marketing értéke van.) Más borvidékeknél is így volt ez, kellett a nagyvállalatok hátszele.

– Ahogy megalakult az MBOSZ és beléptünk a nemzetközi szövetségbe, belépésünket követően számtalan színvonalas rendezvényen, az együttes megjelenésünkkel a magyar bort tudtuk népszerűsíteni itthon és külföldön. **Ez egy úttörő időszak volt**, de az emberek a kezdeti csodálkozásokat követően megismerték, megszerették a borrendeket, amelyek a rendezvények, fesztiválok üdítő színterjévé váltak. A rendszerváltást követően a korábbi nagyvállalatok megszűnésével átalakultak a régi borrendek és egyre több új jött létre. **Ezek az egyesületek nyitottakká váltak**, egyesítve soraikba azokat a szakembereket, borbarátokat, akik szívesen és önfeláldozóan dolgoztak a borrendi mozgalomban.

A borrendi mozgalom a magyar bormarketing része. Alulról szerveződött közönség, amelyben számtalan ember dolgozik lelkesen, idejét, fáradságát, pénzét nem spórolva a magyar borért. baráti közösségeket kovácsol össze, egyben maradandó élményt nyújt a tagjainak.

Gubicza Ferenc elnökségi tag – alelnök – elnök

– Egyértelműen megállapítható, hogy **szükség volt az MBOSZ létrehozására 1988-ban**, hisz egy kapcsolatrendszert kellett kialakítani a borlovagrendek mind szélesebb körű létrehozása, majd annak sikeres működése érdekében. egyértelmű volt: ne egy költséges szervezet jöjjön létre – ennek anyagi háttere nem is volt biztosított, ám az egyes borrendek felé történő információáramlás képviselje mi több: a nemzetközi szervezet (FIBC-vel való kapcsolat) azt

is eredményezte, hogy e nemzetközi koordinációban jelen lehettünk. Elévülhetetlen szerepe volt a szervezet létrehozásában Teszár Józsefnek. Véleményem szerint az első időszak után is sikeresen alakult a 30 év története. Ez azt is jelenti, hogy **szükség volt az átgondolt, koordináló, szervező tevékenységre**. Azt is szeretném hangsúlyozni, hogy a borlovagrendekben végzett munka a legfontosabb tevékenység, hisz itt realizálódik az az elvi alapvetés, amelyért a szervezet rendszere kialakult. Úgyis mondhatom, ezzel válik milliók érdekeltségéi körébe!

– A jövőt illetően a borlovagrendeknek **rendszeresen értékelniük kell saját munkájukat**, meg kell ismerni az MBOSZ-hez tartozó szervezetek tevékenységét, ez önmagában is a tapasztalatszerzés alapja. Egy példa. Teszár József IPV vezérigazgató és az állami díjas Lakatos András szőlész-borász 1984. január elején felkerestek, hogy az idegenforgalom országos és helyi fellendítése érdekében a szőlő és borágazat piaci helyzetének javításáért célszerű lenne a Nyugat-Európában már elterjedt borlovagrendek példáját megvalósítani a Balatonfüred-Csupaki Borvidéken. Ugyanis óriási lehetőséget kínált ez a táj és borvidék. Ezzel bekapcsolódunk a Budapesti Tavasz Fesztivál ünnepség sorozataihoz, így fogadhattunk Nyugat-Európából érkező vendégeket. A z itt folytatott tárgyalások alapján **megalapítottuk 1984. március 4-én a Balatonvin Borlovagrendet**. Sűrű idők voltak, talán regénybe illőek, a borrendi ruhák kialakításától az avatási ceremó-

niák pontos forgatókönyvének megszerkesztéséig, az etikai kódex összeállításáig, a zászlós bor meghatározásáig, minden fontos teendőt el kellett végeznünk.

– A harmadik kérdésre ténnyel válaszolok. Szeretném, ha a folytatók követnék az akkori lendületet, tudom megváltozott a világ! Balatonfüreden 1987-ben megrendeztük a Párizsban székelő FIBC XXIV. Kongresszusát. 128 külföldi és mintegy 20 magyar borlovag vett részt ezen. Egy évre rá a Balatonvin Borlovagrend részt vehetett a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége létrehozásában, megítéző módon elnökségi tag lehettem, majd az első kongresszuson elnökhelyettesnek választottak. 1990-ben megszerveztük az MBOSZ első kongresszusát, itt, Csupakon és Balatonfüreden, amelyen akkor a létező 13 borrend mindegyike képviseltette magát. Szellemi erőket mozgattunk meg, hogy ne csak a ceremonikusság legyen, hanem a szőlő-bor, történelem-egészség is görcső alá kerüljön, megalkotta a kongresszus a Magyar Borlovagok Etikai Kódexét, valamint a működési reguláját. Az MBOSZ Balatonfüreden tartotta IX. Kongresszusát 2004-ben. Itt a bor és gasztronómia, a bor és irodalom került „terítékre”, hogy a zenét ki ne hagyjam. 2009-ben szintén itt rendeztük a szövetség XIII. Kongresszusát, ekkor volt már ez a szervezet 25 éves. **Megalakulásunk óta 4 jelentős kongresszust szerveztünk Balatonfüreden, ezért talán nem dicsekvés, ha azt mondom, szeretett városunk a kongresszusok városa!**

Módos Ernő, három ciklusra is megválasztott alelnök – szekszárdi Alisca Borrend:

– 1988-ban jött létre a mi civil szerveződésünk azzal a céllal, hogy a szekszárdi bort a mi közösségünk sajátos marketing eszközeivel (öltözet, ceremónia, zengős bor) népszerűsítsük. Mondanom sem kell, a minőségi bor mindenek elé helyezése,

a borvidék értékeinek **fontossága, annak propagálása** került gondolati zászlónkra. A mi borvidékünk irodalmi és művészeti hagyományai külön is predesztináltak erre bennünket, mint alapítókat. Talán a borhoz való kötődésünkről nem is kellene külön gondolatokat közvetítenem, mert ez adta mindennek az alapját! **Az MBOSZ megalakítása egyedülálló lehetőséget adott** a szűkebb szakmai kapcsolatokon túlmenően olyan személyek, szervezetek megismerésére, akik (amelyek) sokat tehetnek a magyar bor hazai és külföldi népszerűsítése, megismerése érdekében. Nem is szükséges kommentár: az MBOSZ létjogosultságát az elmúlt 30 év bizonyítja. **A marketing szerepe egyre fontosabb** a magyar borászatban és **fontosabb lesz** a jövőben is. A minőség hiteles tolmácsolása mindannyiunk elévülhetetlen feladata lesz.

– Számomra az elmúlt 30 esztendő legfontosabb üzenete az, hogy ebben a hatalmas közösségben nagyon sok ember ismerkedett a minőségi borral, a kulturált borfogyasztással és a művészetek kapcsolatával.

– Útravalóul? **A minőség és a hitelesség fontosságát** mindenekelőttinek tartom! A mi világban sajnos az emberek információhiánya sokszor terepet ad a szakmailag kifogásolható, ám külsőségeket nagyon is fegyvertárukban tartó „borszakértőknek”. Véleményem szerint az ő tevékenységük sokszor többet ártanak, mint segítenek!

Kérdéseink:

- **Milyen alapokkal vettétek át ezt a felelős, megválasztott rendi pozíciót?**
- **Miben látjátok az „örökséget”, miként próbáltok ehhez hozzátenni további értékeket?**
- **Véleményetek szerint jelen korunkban, amikor meglehetősen rohanó ez a világ, Ti, mint a fiatalabb korosztály képviselői, miért vállaltátok ezt a küldetést?**

Jobb szélén: Kovács Róbert

Kovács Róbert a hajósi Szent Orbán Borrend nagymestere, az MBOSZ alelnöke:

– Sajátos a borrendünk felépítése, mert megalakulásunk óta elnöki és nagymesteri címet is más személy tölti be. Ennek következtében, úgy gondolom, jól megoszlik a munka. Az elnök feladata volt a reprezentálás, amit úgy tudnék szemléltetni, - kicsit nagyobb ívű gondolattal – mint ha a köztársasági elnök szerepe lenne... A munka és a borrend irányítása, vezetése a nagymester és a kancellár feladata. 2013-tól vezetem a mi közösségünket előbb még kancellári minőségben. Nagymesterünk, Varga Mihály háttérbe vonult, egészségügyi okok miatt. **Mint akit 18 esztendővel ezelőtt avattak fel ebben a borrendben, szépen „bele is nőtem” ebbe a mozgalomba, 8 évvel ezelőtt lettem kancellár, 3 esztendővel ezelőtt pedig 40 évesen átvehettem nagymesterként egy szép múltú, remek közösséget alkotó rend nagymesteri címét.**

– Ha legrégebbi borrendek között, alakulását tekintve rangsorolok, **a 3. legrégebbi borrend a mienk.** 1985-ben alakultunk, a Hosszúhegyi Mezőgazdasági Kombinát háttérrel. Az akkori gazdasági vezetők, bo-

rások voltak az indítók. Nem volt könnyű „beférni” a csapatba. Ők komoly értékrendet állítottak fel! Előbb, induláskor Hosszúhegyet képviselték, de lassan megérett arra a helyzet, hogy Hajós értékeit is felvállalják. **Ezt az értékrendet szeretném továbbvinni.** De az idő folyamán figyelembe kell venni: ma már nagymesterként a Hajós-Bajai Borvidékben gondolkodom, talán megbocsájtható érzelmi okok miatt is, hogy hajósi központtal. Az MBOSZ alelnökeként pedig azt mondhatom a feladatom **nemcsak megkettőszorozódik, hanem megsokszorozódik.**

– A válaszmomént talán közhelyes lesz. Egyesek autókat, zenei előadásokat és előadókat kedvelnek, én pedig **erőszóval a magyar történelmet, hazámat. Büszke vagyok magyarságomra!** Gyermekeimnek is szeretnék ebből az érzésből, nemzetszeretből minél többet átadni. Járunk már sok helyen, legyen az természeti vagy kulturális értékek hazáinknak. Már látom, hogy ők is büszkéek magyarságukra. A borrendi rendezvények alkalmával számtalan helyen megfordultunk az országban, ahol értékes emberekkel, a hely vendégcsalogató értékeivel ismerkedtünk meg. **Szeretem a gasztronómiát, szép küldetésem szerint még borász is vagyok,** miért ne

szeretném a bort. Akár vissza is kérdezhettek. Hol máshol lehetne a helyem, hanem itt ebben a közösségben!? Amit szeretek az életben, azt számomra visszaigazolja a borrendi mozgalom.

Szűcs Zoltán, a Promontorium Borlovagrend elnök-nagymestere

– Borrendünk alapjai igen erősek voltak és jelen pillanatban is azok, hisz az Szent István Egyetem Borászati Tanszék oktatóját, tanszékvezetőjét s egyben dékán asszonyát, **Dr. Sárdy Diánát** igazi szellemi mentorunknak tartjuk.

– Nagy elődjainknak köszönhetően és az ő irányításuk mellett a borász szakma méltó elismerést kapott. Ez pedig komoly útravaló számunkra. Csakis a kijelölt úton kell továbbmennünk, de fontos az is, hogy kicsit megváltozott a világ. Borrendünk számára nagy lehetőség, hogy **Budafokot megjelölték Budapest Bornegyedének**, aminek óriási a jelentősége lokális, de Budapest, nem kevésbé országosra. **Szeretnénk fiatalítani** tagságunkat és az elmúlt két esztendőben sikerült is több fiatal borászt megnyerni céljainknak.

Középen: Szűcs Zoltán

Ezen túlmenően számos neves borászt, borértő embert tudhatunk tagjaink sorában. **Dr. Urbán András** elhunyt után nehéz helyzetben voltam. Őt az egyik legnagyobb szakemberként tiszteltük a boros ágazatban, oktatói tevékenysége is elvülhetetlen. Gondolhatjátok, hogy **egy ekkora etalon után** – akit ismertek és tiszteltetek Soprontól-Békésig – milyen nehéz a szervezetet vezetni, irányítani. A tagság mögém állt, kinyilvánították akarataikat megválasztásommal, s egyben bizalmat szavaztak a jövőnek. Ez nagy erőt adott nekem. Azt mondhatom: a mi borrendünk pontosan tudja mi a küldetése és milyen hagyományokat örökölt.

– A mai rohanó világunkban is szükség van kihívásokra, olyan célokra, amelyeket meg kell valósítanunk. Főként arra gondolok, hogy a hétköznapi egyhangúságából kell kilépni. Kellenek a visszaigazolások, megerősítések. Kinek ne esne jól, ha a Szent István Egyetem szőlészeti-borászati tanszék vezető-dékánja, Dr. Sárdy Diána egy beszélgetés során azt mondja: **nem tudja jobb kezekben elképzelni a mi borrendünk vezetését**, és hogy kicsit továbblépjek – bár szerénységem ezt tiltja – kerületünk polgármestere rendezvényeink, megjelenéseink és törekvéseink nyomán folyamatosan elismerő szavakkal illet bennünket.

Akit mindenki ismer, aki mindenkinek segít...

Való igaz, legtöbb szállal Tutor Éva főtítkár kötődik a borrendekhez már csak sajátos tiszte miatt is. „Főkancellár asszonynak” is nevezhetnénk, ugyanis ennek a tisztnak valós jelentése: „főhivatalnok”. Olyan megválasztott tisztség, ami inkább munkával és alázattal jár és akit mindenki ismer és aki mindenkinek segíteni kész. Kicsit közelebbről ismerkedjünk meg Évikével:

– Három esztendeje választottak meg az MBOSZ főtítkár helyettesének, Kunszeri Miklós Péter keze alá dolgoztam, itt ismerkedtem meg a szövetség munkájával, ami nem volt előttem ismeretlen – tárja fel a hátteret. – **A Lorántffy Zsuzsanna Borrendben** (Első Magyar Borbarát Hölgyek Egyesülete) már 1996-óta végzem ezt a tevékenységet. Ilyen nagy szervezetben való munka sem volt idegen számomra, hiszen a Hegyközségek Nemzeti Tanácsánál 18 évig dolgoztam, mint irodavezető és

közelebbről

Dr. Urbán András főtítkár mellett – aki akkoriban a szövetség alelnöke is volt –, sokszor segítettem neki ebben a munkában is. Volt tehát rálátásom már akkoriban is az MBOSZ életére. Egyébként a **Magyar Szőlő és Bortermelők Szövetségénél** kezdtem 1993-ban, mint irodavezető. Sok, akkor ismert borász, szőlész, borszerető ember tagja a borrendi világnak és külön öröm, amikor egy-egy országos rendezvényen találkozunk – borrendi ruhában.

– Ebben a tisztedben mi a munkamódszered, hogyan társul mindehhez a türelem, az újabb és újabb információk, impulzusok átadásának képessége?

– 2016-óta töltöm be a főtítkári tiszteket. A kérdésen elgondolkodva, először az jut eszembe, hogy olyan nagy elődök után végezhetem ezt a munkát, mint például Bíró Mária. Én más típusú ember vagyok, **hitvallásom: a háttérben végzett szolgálat** és az, hogy a szövetség működése minden téren rendben legyen. Nem az a fontos, ki milyen munkát végez, hanem az eredmény, a folyamatos munka és az, hogy elismerjenek a nagymesterek, ha pedig kérdésük van segíthessenek és újra és újra keressenek. Én a háttérben szeretek dolgozni! Viszem az adminisztrációt, intézem a pénzügyeket, szervezem az elnökség munkáját, toborzok eseményekre. A mai informatikai fejlődés nagymértékben segíti ezt a munkát. Telefonon is tudok, akár buszon intézkedni hazafelé, mert a

gyorsaság és megoldó képesség nagyon fontos. Az elnök-nagymester és az elnökség tagjainak feladatait is próbálom segíteni, koordinálni.

– Hogyan sikerült az elmúlt három esztendőben kitartó kommunikációs munkálkodásotok nyomán megértetni a tagsággal, hogy fontos szerveződésként van szó? Miben kell javítani a kommunikációt, miközben az utóbbi fél évben már látható: látványos és téma gazdag a megújult honlap?

– Most kicsit „büszke vagyok”, mert **megújítottuk az MBOSZ honlapját (www.borrend.hu), s ebben nagy szerepem volt és van folyamatosan, abban, hogy a honlap minden borrendre és az általuk szervezett eseményekre, programokra „élőben” reagáljon.** A naprakészség jegyében kezelem a facebook oldalát is a szövetségnek. Nem unatkozom, igyekszem a saját borrendemben és a szövetségnél is maximálisan végezni a munkát. Emellett főállásban dolgozom egy cégnél.

– Egy női borrend kancellárja vagy, autentikus a kérdés: a női borrendek miképpen színesítik az MBOSZ amúgy is tarka seregletét?

– **A nők – hölgyek szerepe – megerősödött a borrendi mozgalomban,** hiszen a Lorántffy Zsuzsanna Borrend volt az első „csakis hölgyekből álló borrend. Azóta már négy borrendet mondhatunk követőinknek. A borrendi világ férfi hegemoniája ezzel kezd egy kicsit megtörni... Mi több: a borrendek tagságánál is tapasztalható, hogy növekszik a hölgyek létszáma. A mi borrendünk decemberben rendezte a IV. Hölgyek a Borért Országsszerte című konferenciáját – Nők és az Aszú „alcímmel. A budapesti rendezvényünkön sikerült egyesítenünk a szellemiséget és az általunk képviselt női finomságot, a gasztronómiáról nem is beszélve...

– Milyen motivációk alapján vállalod mindez a munkát?

– A borrendi mozgalmat személy szerint nagyra értékelem, hiszen kevés olyan látványos és felemelő esemény van, mint amikor 30-40 magyar borrend képviselői vonulnak fel díszes ruháikkal és zászlóikkal. Nehéz sorolni is: Budai Borfesztivál, Szekszárdi Szüreti Fesztivál, Móri Szüreti program, Esztergom, stb. Megismerhetünk olyan borászokat, termelőket, akiket nem mindenki ismerhet meg. **A borrendi tagság egyben „belépő” is egy-egy ilyen eseményre,** ami ezt a mozgalmat még tartalmasabbá teszi. Jövőre lejár a mandátuma a jelenlegi elnökségnek. Remélem, folytathatom majd a munkámat, minek tagadjam: nagyon szeretem ezt a színes világot.

-is-